

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/145/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118206190
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:1118206190.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a Mgr. Lucia Mizerová, v spore žalobkyne: PIGAGRO, s. r. o., Ipeľský Sokolec 360, IČO: 36 046 272, zast.: VRBA & PARTNERS, s. r. o., Sliezska 9, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, o vylúčenie vecí z exekúcie, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č.k. 12C/36/2018 - 72 zo dňa 29. apríla 2019, v časti o nároku na náhradu trov konania (II. výrok), takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti o nároku na náhradu trov konania m e n í tak, že žalovaná má voči žalobkyni n á r o k na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu.

II. Žalovaná m á voči žalobkyni n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

III. O výške náhrady trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie v I. výroku žalobu zamietol a v II. výroku nepriznal žalovanej nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok v časti výroku o nároku na náhradu trov konania (II. výrok) právne odôvodnil aplikáciou § 251, § 255 ods. 1, 2, čl. 4 ods. 1, 2, čl. 17 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a vecne tým, že v konaní vznikla situácia, kedy bola žalovaná v konaní plne úspešná, avšak žalovanej do súčasnosti nevznikli žiadne trovy konania. Súd bol toho názoru, že ak by aj rozhodoval o priznaní nároku na náhradu trov konania žalovanej, tak tejto už nemôže vzniknúť právo na náhradu trov konania, nakoľko konanie samotné by bolo skončené skôr, ako by jej trovy vznikli. Pričom súd by následne samostatným rozhodnutím rozhodol, že priznáva žalovanej náhradu trov konania vo výške 0,- eur. Takýto postup by bol podľa súdu priamo v rozpore s čl. 17 CSP, a preto rozhodol o nároku na náhradu trov konania žalovanej v záujme hospodárnosti, účelnosti a rýchlosti konania tak, že žalovanej sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, výlučne v časti výroku II. o nároku na náhradu trov konania, podala odvolanie žalovaná podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žalovaná mala za to, že súd nesprávne právne posúdil danú vec, t.j. nárok na náhradu trov konania. Poukázala na dôvodovú správu k ustanoveniu § 262 CSP, v ktorej sa uvádza, že predkladateľ upustil od doterajšej koncepcie uplatňovania si nároku na náhradu trov konania, čím bola snaha tento procesný inštitút zjednodušiť a zhospodárniť. Z dikcie zákona je jednoznačné, že o nároku na náhradu trov konania súd rozhodne aj bez návrhu, a to v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Rozhodovanie o trovách konania v zmysle CSP prebieha v dvoch fázach. Sudca v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne o nároku na náhradu trov konania a po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, rozhodne o výške náhrady trov konania

súdny úradník samostatným uznesením. Ustanovenie odsekov 1 a 2 § 262 CSP sú kogentné, a teda sa nepripúšťajú výnimky ani v prípade, ak by jedinou zložkou trov konania bol zaplatený súdny poplatok za žalobu. O nároku rozhodne sudca podľa zásad o náhrade trov konania a uplatnením týchto zásad určí pomer vyjadrený percentom alebo zlomkom. Následne po tom, ako je vec právoplatne skončená, predloží sa vyššiemu súdnemu úradníkovi, ktorý vydá osobitné uznesenie o výške náhrady trov konania. Súdny úradník môže v rámci náhrady priznať len tie výdavky, ktoré sa v zmysle § 251 CSP považujú za trovy konania, teda malo by ísť o preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré v konaní vznikli v súvislosti s uplatňovaním, resp. bránením práva. V prípade žalovanej sa jedná len o cestovné výdavky vzniknuté v súvislosti s pojednávaním konaným dňa 29.04.2019. Žalovaná zdôraznila, že lehota v rámci ktorej by mala úspešná strana preukázať a odôvodniť svoje výdavky, rovnako ako lehota na rozhodnutie o výške náhrady trov konania, nie sú zákonom výslovne stanovené. V predmetnom konaní súd žalobu v celom rozsahu zamietol, a teda z procesného hľadiska je v konaní úspešná žalovaná, čo znamená, že neúspešná žalobkyňa je povinná nahradiť úspešnej žalovanej trovy konania. Žalovanej patrí právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Tak ako bolo vyššie uvedené, lehota na uplatnenie, resp. na preukázanie účelne vynaložených výdavkov nie je stanovená a žalovaná si ich môže uplatniť, t.j. preukázať ich súdu až do vydania rozhodnutia vyššie súdneho úradníka. Žalovaná sa domáhala, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v II. výroku o nároku na náhradu trov konania zmenil tak, že jej prizná voči žalobkyňi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobkyňa sa k odvolaniu nevyjadrila.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 357 písm. m) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

6. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je s prihliadnutím k rozsahu a dôvodom podaného odvolania výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa svojou žalobou zo dňa 05.04.2018 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd vylúčil finančné prostriedky vo výške 184.594,96 eur z exekúcie vedenej exekútorským úradom JUDr. Zity Levákovej pod sp. zn. EX 165/2015. V predmetnej exekúcii vystupuje žalovaná v pozícii oprávnenej. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 03.12.2018, ktorým žiadala žalobu zamietnuť. Vo vyjadrení žalovaná zároveň žiadala, aby jej bola priznaná náhrada trov konania v plnom rozsahu. Žalovaná v prejednávanej veci zaslala súdu prvej inštancie taktiež dupliku zo dňa 06.02.2019, ktorou reagovala na vyjadrenie žalobkyne v konaní. V predmetnej duplike žalovaná opäť žiadala, aby jej bola priznaná náhrada trov konania v plnom rozsahu. Dňa 29.04.2019 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bola prítomná žalovaná. Na pojednávaní súd vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu zamietol a o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovanej tento nárok nepriznal.

8. Podľa § 251 ods. 1 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

9. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

10. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

12. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

13. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje zásadou úspechu v spore, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Ak mala strana sporu plný úspech v konaní, prizná sa jej celá náhrada trov konania. Súd rozhoduje o náhrade trov konania bez návrhu, nakoľko právo na náhradu trov konania vzniká zo zákona. Rozhodovanie o náhrade trov konania má v zmysle CSP dve samostatné fázy. Prvou fázou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom rozhodne súd ex officio v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Sudca teda rozhodne o nároku na náhradu trov konania aplikujúc zásadu úspechu vo veci, ak bola vec prejednaná a rozhodnutá (§ 255 CSP). Druhou fázou je potom rozhodovanie súdneho úradníka súdu prvej inštancie, ktorý rozhodne o výške náhrady trov konania samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci. Tzn. potom, čo je vec právoplatne skončená, predloží sa vyššiemu súdnemu úradníkovi, ktorý vydá osobitné uznesenie o výške náhrady trov konania, pričom ohľadom nároku vychádza z právoplatného rozhodnutia sudcu. Vyšší súdny úradník môže v rámci náhrady priznať len tie výdavky, ktoré sa v zmysle ustanovenia § 251 CSP považujú za trovy konania, teda musí ísť o stranou preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vznikli v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania vychádza vyšší súdny úradník z obsahu spisu, ktorý môže obsahovať podanie o uplatnení výšky trov konania stranou, prípadne prizná výšku náhrady takých trov konania, ktoré priamo vyplývajú zo spisu. CSP v žiadnom ustanovení neukladá stranám sporu povinnosť pred rozhodnutím o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 262 ods. 1 CSP predložiť súdu vyčíslenie trov, ktoré im v priebehu konania vznikli. Špecifikáciu a výšku uplatňovaných trov, najmä tých, ktoré nevyplývajú zo spisu, je potrebné predložiť z vlastnej iniciatívy pred vydaním uznesenia o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP. Ak úspešná strana opomenie predložiť vyčíslenie trov konania do rozhodnutia o výške náhrady trov konania, priznajú sa jej iba tie trovy konania, ktoré vyplývajú z obsahu súdneho spisu.

14. V prejednávanvej veci bola žaloba zamietnutá. Aplikujúc zásadu úspechu v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak vznikol žalovanej ako úspešnej strane sporu nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Súd prvej inštancie, napriek konštatovaniu plného úspechu žalovanej v konaní, nesprávne rozhodol, keď jej nárok na náhradu trov konania nepriznal s odôvodnením, že jej do súčasnosti (do rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania - pozn. odvolacieho súdu) žiadne trovy v konaní nevznikli. Uvedený záver súdu prvej inštancie vzhľadom na obsah súdneho spisu však nie je správny. Žalovaná bola v konaní procesne aktívna. Podávala vyjadrenia, v ktorých si dokonca priamo uplatnila nárok na náhradu trov konania (i keď v zmysle CSP nebola povinná tak urobiť, keďže súd rozhoduje o nároku na náhradu trov konania bez návrhu). Žalovaná sa dňa 29.04.2019 zúčastnila aj pojednávania. Vzhľadom na skutočnosť, že sa pojednávanie uskutočnilo v inom meste ako je sídlo žalovanej, dalo sa predpokladať, že žalovanej môžu vzniknúť v súvislosti s jej účasťou na predmetnom pojednávaní trovy konania. Ako už bolo vyššie uvedené, CSP neustanovuje povinnosť strany vyčíslieť trovy konania pri každom procesnom úkone. Špecifikáciu a výšku uplatňovaných trov, najmä tých, ktoré nevyplývajú zo spisu, by však mala strana vo vlastnom záujme predložiť pred vydaním uznesenia o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP. V opačnom prípade súdny úradník rozhodne o výške trov konania podľa obsahu súdneho spisu. Odvolací súd súhlasí, že v určitých prípadoch je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, ktorý zakotvuje procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa úspešnej strane v spore nárok na náhradu trov konania neprizná. Avšak podľa názoru odvolacieho súdu takého rozhodnutie prichádza do úvahy len vtedy, ak je úspešná strana v konaní pasívna, nevykonala žiaden procesný úkon, nezúčastnila sa žiadneho pojednávania, pričom z obsahu spisu navyše vyplýva, že jej žiadne trovy konania ani nevznikli, príp. ak výslovne uviedla, že si náhradu trov konania neuplatňuje. Tento postup však nie je možné aplikovať na prejednanú vec.

15. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, že žalovaná má voči žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu. V tejto veci súd zároveň nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalovanej nemali byť trovy konania priznané (§ 257 CSP).

16. Žalovaná má voči žalobkyni podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne jej náhradu trov konania nepriznať.

17. O výške náhrady trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v odvolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).